

DUŻY EFEKT ZA NIEWIELKIE PIENIĄDZE

Finansujemy ochronę bioróżnorodności w Polsce

Krokusy na gorczańskiej polanie - GPN J. Tomaszewicz

Anna Wilińska
dyrektor Centrum
Koordynacji Projektów
Środowiskowych

Ostatnio pojęcie ochrony bioróżnorodności stało się bardzo popularne. Jednakże czy różnorodne działania przynoszą określone widoczne rezultaty? Czy środki pochodzące z Unii Europejskiej są efektywnie wydatkowane?

Najlepszej odpowiedzi na te pytania udzielił beneficjenci realizujący szereg cennych projektów. Oddajemy im głos, by zaprezentowali działania przyczyniające się do ochrony polskiej przyrody ze wsparciem środków UE.

Andrzej Raj
dyrektor Karkonoskiego
Parku Narodowego

Realizujemy ze środków Unii Europejskiej, za pośrednictwem CKPŚ, cztery projekty. Dwa z nich dotyczą kompleksowej ochrony ekosystemów leśnych oraz ochrony i restytucji cennych gatunków flory i fauny (m.in. jodły pospolitej). Zmieniamy skład gatunkowy drzewostanów, przystosowujemy je do siedlisk zwiększając tym samym ich odporność, stabilność i zdrowotność. Staramy się zachować zasoby genowe 40 rzadkich gatunków flory, charakterystycznej dla Karkonoszy tworząc kolekcje roślin w żywym banku genów. Namnażamy je i przywracamy do środowiska.

Drugi pakiet projektów to zagospodarowanie małej infrastruktury turystycznej. Odwiedza nas 2 mln turystów rocznie, staramy się zminimalizować ich negatywny wpływ na przyrodę Karkonoszy, szczególnie powyżej górnej granicy lasów. Robimy to poprzez korektę przebiegu szlaków, ich

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) jest jednym z centralnych, rządowych programów operacyjnych na lata 2007–2013. Umożliwia on finansowanie działań z zakresu transportu, środowiska, energetyki, szkolnictwa wyższego, kultury i zdrowia w ramach 15 priorytetów. Połączenie wszystkich osi w jeden program wynika z ich wzajemnej komplementarności.

Czynną ochroną przyrody na obszarach chronionych tj. działaniami prowadzącymi do ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz strat zasobów różnorodności biologicznej zajmuje się V priorytet POIiŚ. Projekty finansowane w ramach tego priorytetu ukierunkowane są na ochronę gatunków i siedlisk w ramach sieci Natura 2000. Dopełnieniem tych działań są zadania związane z zarządzaniem środowiskiem oraz kształtowaniem postaw społecznych sprzyjających jego ochronie, takich jak opracowanie planów i programów ochrony oraz edukacja ekologiczna.

W ramach V priorytetu POIiŚ finansowane są następujące działania:

- czynna ochrona siedlisk przyrodniczych i gatunków, w tym wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej;
- zwiększanie drożności korytarzy ekologicznych;
- opracowywanie planów ochrony;
- kształtowanie zachowań i postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej.

W latach 2007–2013 na realizację V priorytetu przewidziano 105 mln euro, z czego 90 mln euro stanowią środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Kwota 90 mln euro, czyli ok. 360 mln zł stanowi jedynie około 0,3% budżetu całego programu POIiŚ, który wynosi prawie 28 mld euro.

Instytucją odpowiedzialną za wdrażanie V priorytetu pn. "Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych" jest Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych. Projekty realizowane w ramach tego priorytetu otrzymują

dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości do 85% wydatków kwalifikowanych całego projektu. Ponadto wkład krajowy może zostać uzupełniony ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości do 15% kosztów kwalifikowanych.

Obszar realizacji projektów i gatunki objęte działaniami ochronnymi

Zgodnie z założeniami V priorytetu POIiŚ, projekty otrzymujące dofinansowanie powinny mieć strategiczny charakter, czyli realizować cele dokumentu strategicznego przyjętego przez Radę Ministrów lub inny właściwy podmiot na poziomie krajowym (np. Strategia Rozwoju Kraju 2000–2015, Polityka Ekologiczna Państwa, Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej) oraz dokumentu strategicznego na poziomie UE (np. Strategiczne Wytyczne Wspólnoty na lata 2007–2013, dyrektywa siedliskowa, dyrektywa ptasia, Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego, Plan działań: Powstrzymanie spadku różnorodności biologicznej do roku 2010 i w latach następnych).

W efekcie ochronie poddawane są cenne gatunki i siedliska. Wiele z nich może wyginiąć, jeśli nie zostaną poddane odpowiednim zabiegom ochronnym. Dzięki środkom unijnym możliwa jest ochrona różnorodnych, zagrożonych wyginięciem gatunków takich jak: żubr, cietrzew, głuszc, suseł perełkowany, a także żółw błotny czy motyl niepylak apollo. Do siedlisk najczęściej obejmowanych działaniami ochronnymi w ramach projektów V priorytetu POIiŚ należą siedliska leśne, w tym w szczególności bory i lasy bagienne oraz torfowiska.

Stan wdrażania V priorytetu POIiŚ

Do końca października 2011 roku CKPŚ zawarło z beneficjentami 119 umów o dofinansowanie, a tym samym z dostępnych w ramach V priorytetu POIiŚ ok. 360 mln zł zakontraktowano ponad 287 mln zł, czyli ponad 79% do-

właściwą zabudowę (modernizujemy m.in. ścieżkę nad regłami), przebudowę nawierzchni, budowę kładek itp. Turyści mają większy komfort wędrowania po parku, a zyskuje na tym również przyroda.

Mamy możliwość współpracy z CKPŚ już na etapie tworzenia projektu, co jest bardzo ważne dla beneficjenta, a także mimo bardzo skomplikowanych procedur unijnych, również na bieżąco, w sposób partnerski, współpracujemy z CKPŚ podczas realizacji projektu.

Tomasz Żelazny
prezes Fundacji Rozwoju
Uniwersytetu Gdańskiego

Kilka lat temu wraz z kierownictwem Stacji Morskiej Uniwersytetu Gdańskiego zdaliśmy sobie sprawę, że w okolicach helskiego fokarium znajduje się bardzo mocno zdeprawowane, ale wyjątkowo cenne przyrodniczo siedlisko wydmy białych i szarych.

W 2007 roku dzięki dofinansowaniu z WFOŚiGW w Gdańsku oraz GEF-u udało się ten teren uporządkować. Wywieźliśmy 600 ton śmieci z obszaru 2,6 ha i nasadziliśmy typowe dla nadmorskiej wydmy rośliny: wydmuszyce piaskową i piaszownicę zwyczajną. W ramach projektu z V osi POIiŚ „Rewitalizacja i ochrona siedliska wydmy Helu – drugi etap tworzenia parku wydmy Helu” wybudowano ciąg ponadwydmowych pomostów (kładek), które zabezpieczą roślinność wydmy przed niekontrolowaną antropopresją – rozdeptywaniem i fizyczną degradacją oraz dadzą pożądane dla odwiedzających podwyższenie nad obiektami ekspozycji, cennymi przyrodniczo i chronionymi gatunkami. Kładka prowadzi na wyjątkowo licznie odwiedzaną plażę. Została wybudowana z materiału recyklingowego o wyjątkowej trwałości. Aby ograniczyć zaśmiecanie i dewastację tego nowo powstałego Parku Wydmy Helu zainstalowaliśmy kamery monitorujące. Powstały też specjalne wiaty, gdzie turyści będą mogli odpocząć. Przy kładkach ustawione są także tablice informacyjne, z których można dowiedzieć się, co to jest wydma biała, szara, jakie gatunki chronione występują na tym terenie. A rośnie tu mikołajek nadmorski, turzycza piaskowa, groszek nadmorski, rokitnik zwyczajny i inne. W ramach projektu musieliśmy też wyciąć najbardziej inwazyjne gatunki obce, takie jak róża pomarszczona czy wierzba kapsijska. Kładki w nocy są podświetlone, a energia do ich zasilania pochodzi z paneli solarnych umieszczonych na wiatach.

Wrzecz partnerem projektu Stacją Morską UG w Helu prowadzimy w Parku Wydmy Helu zajęcia edukacyjne.

stępnym środków. Ponadto, w najbliższym czasie, planuje się podpisanie kolejnych 14 umów, na kwotę ok. 31 mln zł. Dzięki temu kwota łączna realizowanych projektów przekroczy 88% dostępnych środków.

Przykładowe projekty realizowane ze środków EFRR

Poniżej prezentujemy modelowe przykłady projektów finansowanych ze środków V priorytetu POIiŚ. Są wśród nich działania realizowane przez państwowe jednostki budżetowe, organizacje pozarządowe i jednostki Lasów Państwowych.

Kompleksowa ochrona ekosystemów leśnych

w Karkonoskim Parku Narodowym

Beneficjent: Karkonoski Park Narodowy
Informacje o projekcie: W celu przywrócenia naturalnego stanu przyrody zachwianego przez prowadzoną od połowy XVIII wieku nieodpowiednią gospodarkę leśną i intensywną antropopresję, planowana jest odbudowa zniekształconych siedlisk kwaśnej buczyny górskiej, borów jodłowo-świerkowych i górnoreglowej świerczyny sudeckiej. Przywrócenie właściwego składu gatunkowego i wiekowego drzewostanu ochroni glebę i poprawi warunki bytowania dla flory i fauny (w tym 13 zagrożonych gatunków) charakterystycznej dla tych terenów. W celu ograniczenia antropopresji przewidziana jest modernizacja ścieżek dydaktycznych na długości 12 km oraz budowa 800 m drewnianych kładek dla ukięrowania ruchu turystycznego.

Archiwum KPN

- Czas realizacji projektu: 2009–2012
- Wartość: 6,6 mln zł

Ochrona podkowca małego w Polsce

Beneficjent: Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody “pro Natura”

Informacje o projekcie: Poprawa sytuacji podkowca małego w Polsce możliwa jest poprzez zapewnienie mu odpowiednich warunków siedliskowych. W ramach projektu zabezpieczane są schronienia kolonii letnich poprzez przyjazne dla nietoperzy re-

monty strychów w 10 budynkach zabytkowych obiektów sakralnych. Zabezpieczonych zostanie także 17 miejsc zimowania podkowca, poprzez montaż odpowiednich krat. Uzupełnie-

Rafał Szkuclarek

nie luk w korytarzach przelotowych przez nasadzenia drzew i krzewów, umożliwi migracje dla 8 kolonii nietoperzy. Inwentaryzacja, monitoring i stała opieka nad stanowiskami nietoperzy pozwala ocenić efekty projektu. Działania wpływają pozytywnie na wszystkie gatunki nietoperzy, korzystające z podobnych schronień i środowisk (w tym niezwykle rzadkie tj. nocek duży i tydkowłosy). Projekt zwraca uwagę ludzi na znaczenie tych owadożernych zwierząt w środowisku. Ponadto w sposób pośredni przyczynia się do zachowania zabytkowego dziedzictwa kulturowego.

- Czas realizacji projektu: 2009–2013
- Wartość: 9 mln zł

Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarze Natura 2000 w Puszczy Sandomierskiej

Beneficjent: Nadleśnictwo Kolbuszowa
Informacje o projekcie: Puszcza Sandomierska położona jest między dużymi aglomeracjami miejskimi (Rzeszów, Stalowa Wola, Tarnobrzeg, Mielec), przez co narażona jest na bardzo dużą antropopresję. Realizacja projektu opiera się na modernizacji i budowie ścieżek rowerowych, przyrodniczych, parkingów, miejsc odpoczynku. Obiekty te zlokalizowane są na terenach leśnych, w okolicach aglomeracji miejskich, przy miejscach odpoczynku, postoju pojazdów. W miejscach tych postawiono tablice informacyjne dotyczące zachowania się w lesie oraz walorów przyrodniczych na danym terenie, a także

Dokumentacja projektu - Nadleśnictwo Kolbuszowa

wiaty (zadaszenia) ze stołami, ławkami oraz paleniskiem. Na trasie ścieżek zlokalizowano przy-
stanki tematyczne dotyczące elementów przy-
rody i ich ochrony. Ścieżki wykona-
no w oparciu o rozwiązania i me-
tody adekwatne do istniejących wa-
runków terenowych i przyrodni-
czych, tak aby w pełni spełniły po-
trzeby ludzi uprawiających turysty-
kę w regionie.

- Czas realizacji projektu: 2007–2011
- Wartość: 2,4 mln zł

Wsparcie restytucji i ochro- ny ssaków bałtyckich w Polsce

Beneficjent: WWF Polska Światowy
Fundusz na rzecz Przyrody

Informacje o projekcie: Projekt skupia swe
działania na dwóch gatunkach ssaków morskich tj.: focie szarej i morświnie (jedyny gatu-

dmy białej z niewielkim, inicjalnym fragmen-
tem wydmy szarej. Szacuje się, że około milio-
na osób rocznie odwiedza to miejsce. Jednym

Klaudyna Sergot

ze sposobów jakie wybrano do powstrzyma-
nia antropopresji na rewitalizowany i chronio-
ny obszar jest stworzenie trzech pomostowych

ciągów pieszych. Ponadto wyko-
nano nasadzenia botaniczno-
ogrodnicze głównie poprzez nasa-
dzenia krzewów rokitnika (budo-
wa barier). Posadowiono palisa-
dę, której zadaniem prócz ukierun-
kowania ruchu pieszego i pełni-
nia bariery dla niepożądanych
wejść na teren wydmy jest także
podtrzymanie czoła wydmy przed
usypywaniem się piasku z jej sto-
ku na sąsiadującą z terenem
ochronnym ulicę. Zainstalowano
także system monitoringu kame-
rami oraz tablice informacyjne.

- Czas realizacji 2009–2011
- Wartość: 2,5 mln zł

Plan ochrony Wigierskiego Parku Narodowego i obszaru Natura 2000 Ostoja Wigierska

Beneficjent: Wigierski Park Narodowy

Informacja o projekcie: Oczekiwany rezul-
tatem projektu jest opracowanie projektu pla-
nu ochrony dla obszaru Wigierskiego Parku
Narodowego, projektu planu ochrony spe-

Jarosław Borejszo

cialnego obszaru ochrony siedlisk Natura
2000 „Ostoja Wigierska” i projektu planu
zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
„Puszcza Augustowska”. Nowością podczas
realizacji planów będzie powszechne zasto-
sowanie wymogów systemu informacji
przestrzennej (GIS). Dane zbierane w trak-
cie wykonywania kolejnych opracowań będą

Dariusz Bógdał

nek walenia, który żyje na stałe w Bałtyku).
W ramach projektu uruchomiono terenowe pa-
trole obejmujące całe polskie wybrzeże. Pro-
wadzone są doraźne inspekcje z powietrza oraz
stała audiowizualna obserwacja kluczowych
ostoi fok. Takie działania pozwalają na precy-
zyjne wyznaczenie zakresu i rodzaju zadań
ochronnych w ramach przyszłych krajowych
programów ochrony tych gatunków. W ra-
mach projektu tworzona jest baza danych nt.
ssaków bałtyckich i ich ostoi w oparciu o wy-
niki przeprowadzonych obserwacji.

Ważnym elementem projektu jest
reintrodukcja (czyli przywrócenie do śro-
dowiska) fok szarych prowadzona przez
Stację Morską Instytutu Oceanografii
Uniwersytetu Gdańskiego.

- Czas realizacji projektu: 2009–2013
- Wartość: 6,3 mln zł

Rewitalizacja i ochrona siedli- ska wydmy Helu – drugi etap tworzenia Parku wydmy Helu

Beneficjent: Fundacja Rozwoju Uniwersytetu
Gdańskiego

Informacje o projekcie: Projekt realizowany
jest na wydmie położonej na południowo-za-
chodnim brzegu Półwyspu Helskiego pomię-
dzy Stacją Morską Instytutu Oceanografii Uni-
wersytetu Gdańskiego oraz nabrzeżem portu
wojennego w Helu. Obszar ma charakter wy-

Rafał Szkudlarek
Polskie Towarzystwo
Przyjaciół Przyrody
„pro Natura”

Realizacja projektu „Ochrona podkowca
małego w Polsce” jest jeszcze w toku, ale pół-
metek najważniejszych zadań projektu mamy
już za sobą. I choć sporo jest jeszcze przed
nami, już w tej chwili możemy powiedzieć, że
nasz projekt to kawał naprawdę dobrej roboty
w ochronie przyrody. Udało nam się odkryć i
zabezpieczyć wiele bezcennych stanowisk nie-
toperzy – i to nie tylko dla tytułowego pod-
kowca małego – a także pozostawić po sobie
dobre wspomnienie wśród napotkanych po
drodze ludzi, którym staraliśmy się zaszczepić
częstkę naszej sympatii dla skrzydlatych
ssaków. Zresztą, na wspomnieniu się nie koń-
czy – gospodarze obiektów, w których zamiesz-
kują nietoperze już powoli przyzwyczajają
się do naszych corocznych (a bywa, że i
częstszych!) odwiedzin, w trakcie których mo-
nitorujemy stan zabezpieczeń stanowisk, wy-
konujemy niezbędne prace konserwacyjne, czy
też po prostu sprzątamy gromadzące się pod
koloniami guano. I obserwujemy, jak dzięki
temu naszemu zaangażowaniu z roku na rok
nietoperze stają się przedmiotem uwagi i na-
wet dumy lokalnych społeczności. To bardzo
cieszy i daje nadzieję, że tego małego podkow-
ca jednak jakoś razem uratujemy.

Artur Ostrowski
zastępca nadleśniczego
Nadleśnictwa Drewnica

Tereny Lasów Państwowych zarządzane
przez Nadleśnictwo Drewnica, położone są po-
między Wyszkowem a Warszawą. Lasy te są
masowo odwiedzane przez miejscową ludność
oraz mieszkańców głównych aglomeracji miej-
skich, co w dużym stopniu powoduje niekon-
trolowaną antropopresję przede wszystkim w
otoczeniu szczególnie cennych przyrodniczo
terenów takich jak rezerваты, których mamy sie-
dem na naszym terenie czy obszarów Natura
2000.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom
społeczeństwa, Nadleśnictwo Drewnica reali-
zuje projekt dofinansowany ze środków Euro-
pejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pt.
„Ochrona przyrodniczo cennych obszarów
chronionych przez koncentrację ruchu tury-
stycznego”. Projekt przewiduje utworzenie 5
obiektów turystycznych, których budowa skon-
centruje ruch turystyczny chroniąc jednocze-
śnie najbardziej cenne fragmenty przyrody.
Naszym celem nie jest ograniczenie wejścia do
lasu, ale stworzenie alternatywnych miejsc dla
wypoczynku weekendowego, miejsc wyposa-
żonych w wiaty turystyczne, bezpieczne pale-
niska, a także ogrodzone miejsca zabaw dla
dzieci. Każde zagospodarowanie turystyczne
wyposażone będzie w tablice edukacyjne, tak
by można tam było prowadzić także zajęcia z
edukacji przyrodniczo-leśnej.

zasiłały ten system. Stąd prace na potrzeby sporządzenia planu rozpoczną się od opracowania systemu informacji przestrzennej dla parku.

- Czas realizacji projektu: 2011–2014
- Wartość: 2,97 mln zł

Ochrona przyrodniczo cennych obszarów chronionych poprzez koncentrację ruchu turystycznego

Beneficjent: Nadleśnictwo Drewnica

Informacje o projekcie: Nadleśnictwo Drewnica położone jest na terenie 5 powiatów, 15 gmin oraz 3 dzielnic Warszawy. Projekt przewiduje wykonanie obiektów wkomponowanych w otoczenie przy wykorzystaniu możliwie jak największej ilości materiałów pochodzenia naturalnego przy jednoczesnym założeniu zapewnienia trwałości i funkcjonalności zespołów infrastruktury. Obszary, których ochronie służyć będą wybudowane miejsca rekreacji (w tym: wiaty wypoczynkowe, stoły, ławy i ławki oraz miej-

Artur Ostrowski

sca zabaw dla dzieci wyposażone w elementy edukacyjno-sprawnościowe) to rezerваты przyrody, obszary Natura 2000 oraz planowany obszar Natura 2000 – Poligon Rembertów, o łącznej powierzchni 465,84 ha. Na terenie podmokłym (w pobliżu rezerwatu „Dębina”) w celu zachowania naturalnie wykształconej roślinności prace polegać będą m.in. na wykonaniu wyniesionego ponad teren podmokły placu oraz drewnianych kładek.

- Czas realizacji 2010–2012
- Wartość 2,1 mln zł

Podsumowanie

Efektom V osi priorytetowej będzie:

- zapewnienie odpowiedniej ochrony obszarów chronionych, a zwłaszcza terenów objętych siecią Natura 2000;
- zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w szczególności odnośnie obszarów chronionych, jak również zaszczepienie postawy odpowiedzialności za środowisko;
- właściwe wykorzystanie unikalnych wartości przyrodniczych Polski w celu zwiększenia jej atrakcyjności.

Główne rezultaty 118 realizowanych obecnie projektów to przede wszystkim:

- zapewnienie ochrony kilkudziesięciu gatunków, kilkuset stanowisk i kilkuset tysięcy hektarów siedlisk przyrodniczych objętych czynną ochroną;
- udrożnienie kilku korytarzy ekologicznych lądowych i wodnych;
- przeszkolenie kilkuset osób w zakresie różnych zagadnień dotyczących ochrony przyrody i środowiska;
- objęcie działaniami informacyjnymi kilkudziesięciu milionów osób.

Ponadto trwają prace związane z przygotowaniem ponad 400 planów i programów ochrony.

W przyszłości ochrona bioróżnorodności na pewno wymagać jeszcze będzie nakładów finansowych, jednakże jak widać na przykładzie V priorytetu POIiŚ, za stosunkowo niewielkie środki finansowe można zrealizować ponad 130 cennych projektów na rzecz ochrony przyrody.

Bartłomiej Peret
nadleśniczy Nadleśnictwa
Kolbuszowa

„Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarze Natura 2000 w Puszczy Sandomierskiej” to jeden z pierwszych projektów realizowanych w Lasach Państwowych przy wsparciu środków unijnych, którymi zarządza CKPS. Można powiedzieć, że tworząc Przyrodniczy Szlak Puszczy Sandomierskiej, który liczy ponad 300 km, przecieraliśmy drogę do wykorzystania tych środków z innymi.

Beneficjentami projektu są nadleśnictwa Głogów, Nowa Dęba, Kolbuszowa, Mielec i Rudnik, a także Urząd Miasta i Gminy Kolbuszowa oraz Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej. Szlak, który powstał łączy różne obiekty – ścieżki przyrodnicze (nowe i wyremontowane), miejsca postoju wyposażone w wiaty, stoły, ławy, bezpieczne miejsca na ogniska. Dodatkowo na szlaku ustawione są tablice informacyjne z mapami całego szlaku, z mapami poszczególnych jego fragmentów, a także tablice edukacyjne informujące o lesie i jego mieszkańcach.

Szlak został tak poprowadzony, aby odciążyć obszary bardzo cenne przyrodniczo, z siedliskami chronionych gatunków roślin i zwierząt np. kraski, bociana czarnego, bielika i wawrzyńka główkowego. Realizację projektu zakończyliśmy w 2010 roku, już dziś widzimy duże zainteresowanie turystów, szczególnie rowerzystów, którzy bardzo chętnie korzystają ze specjalnie dla nich przygotowanych tras.

Anna Dębicka
kierownik projektu
„Ssaki bałtyckie”
WWF Polska

W ramach projektu „Wsparcie restytucji i ochrony ssaków bałtyckich w Polsce” (w skrócie „Ssaki bałtyckie”), dzięki środkom unijnym, udało nam się już stworzyć m.in. punkty wideoobserwacji. Powołany został także tzw. Błękitny patrol, czyli grupa 42 wolontariuszy, którzy pracują na całym wybrzeżu. Wolontariusze zostali przeszkoleni i wyposażeni w odpowiedni sprzęt. To wszystko pomaga im w ratowaniu bałtyckich ssaków. Planowane jest coroczne doszkolenie członków „Błękitnego patrolu”. Partnerami w projekcie są Stacja Morska Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego i Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego. Stacja Morska jest placówką terenową, w której przetrzymywane jest stado hodowlane fok, przygotowywane są także młode do wypuszczenia na wolność. Do Stacji trafiają także dzikie foki znalezione na wybrzeżu. Po rehabilitacji, jeżeli pozwala na to ich stan, trafiają do środowiska. Dzięki naszym wspólnym staraniom 16 fok zostało już wypuszczonych do Bałtyku; zostały one wyposażone w odbiorniki satelitarne, dzięki temu możemy je śledzić na naszej stronie internetowej.

Realizacja projektu obliczona jest na cztery lata, miniliśmy już półmetek i większość zadań inwestycyjnych udało się już zrealizować. Obecnie przygotowujemy programy ochrony dla dwóch zagrożonych gatunków: morświna i foki szarej.

Jarosław Borejszo
Wigierski Park Narodowy
koordynator projektu

Plan ochrony jest podstawowym dokumentem planistycznym określającym zasady funkcjonowania parku narodowego. Każdy park powinien dysponować tym długookresowym programem jego ochrony. Podobnie każdy obszar Natura 2000 powinien posiadać plan zadań ochronnych. Własne budżety większości parków narodowych nie pozwalają na samodzielne sfinansowanie prac nad planami ochrony. Dzięki środkom uzyskanym z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko możemy zrealizować to kosztowne przedsięwzięcie. Jesteśmy w trakcie realizacji projektu „Plan ochrony Wigierskiego Parku Narodowego i obszaru Natura 2000 Ostoja Wigierska”, w ramach którego będzie również wykonany projekt planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Augustowska”.